

İç-se de katiyen doğru değil yanlıştır. Bilâkis ince zarif ve güzel renktedir. Gagası sakaya nazaran daha sivri ve incedir. Ve geriye doğru yassıcadır. Boynuz rengindedir. Gaga ile başın birleştiği yer gözlerin alt tarafından itibaren göğüs kısmını da ihtiva etmek üzere açık kül rengindedir. Bu renk kuyruk teleklerinin başladığı kısma kadar gider. Gaga ile başın birleştiği noktanın üst kısmı yani başın üst kısmı ile göğdenin üst tarafı açık kahve rengi ile başlar. Göğdenin nihayetine doğru bu renk koyulaşır. Şu halde başın ve göğdenin üst kısmı kahverengi, alt kısımları da kül rengidir demek olur. Kanatlar da böyle. Yalnız; Saka gibi kanat teleklerinin uçlarında beyaz benekler bulunur ve bunlar yuvarlaktır. Kuyruk teleklerine gelince; Sakadan daha uzundur. Üst tarafları parlak, güzel ve koyu kahve rengi ve alt kısımları ise kızıl kahverengidir. Hele kuyruğunu yelpaze gibi güneşte açtığı zaman bu renk adeta göz alıcı bir atlas halinde görünür. (Hani bülbülün giydiği atlas) vardır ya belki güfteyi yazan bülbüle çok dikkat etmiş olacaktır. Bacakları ince ve sakadan daha uzundur, üst deri pulları pembemsi kestane rengindedir. Yıllandıktan sonra bacakları kalınlaşır, bacak rengi de açılır. Tırnakları küçük ve serttir. Bülbül, orman ve sık ağaçlı sulak olan yerleri tercih eder. Böyle olmakla beraber açık yerlerde de gezmekten çekinmez yalnız civarında çalı olmalıdır ki hemen oraya iltica edebilsin. Göç başlayıp da memleketimize gelirlerken evvela erkeklerin sonra da dişilerin geldikleri söyleniyorsa da maalesef bu tarafı inceleyemedim. Yuvayı erkek ile dişi beraber yaparlar. Dişi kuşun rengi erkeğe nazaran daha soluktur. Beş tane kadar yumurtaladıktan sonra kuluçkaya yatan dişi yavrularını çıkarıncaya kadar annelik vazifesini tam yaparsa da, ekseriya erkeğin müdahalesi de görülür. Yani, yem bulmak için yumurtaların üzerinden kalkan dişi biraz lâübalülük edip de şöyle bir dolaşayım derse, erkek derhal müdahale ederek onu yumurtalarının yanına kovalar.

(Arkası var)

KÜÇÜK MEMELİLERİN POSTLARININ MÜZELER İÇİN HAZIRLANMASI

British Museum'un hazırladığı aşağıdaki yeni usul tercüme edilmiştir.

I. Önünüzde bulunan yeni öldürülmüş hayvanın hüviyetini yazınız. Hüviyet kâğıdının üzerine hazırladığınız kaçıncı hayvan olduğunu, yakalandığı tarihi, cinsiyetini, yakalandığı yeri ve bu yerin denizden yüksekliğini yazmanız ve imzanızı atmanız gerektir. Hüviyet kâğıdının arkasında

da, hayvan daha yüzülmemiş şekilde iken, milimetre hesabiyle şu uzunlukları gösteriniz.

1. Baş ve vücut. 2. Sondaki kıllar sayılmıyarak kuyruk. 3. Tırnaklar hariç el ve ayaklar. 4. Dipteki girintiden ucuna kadar kulak.

1 ve 2nci ölçülerde vücut mümkün olabildiği kadar uzatılacak; kuyruk iyi bir açı teşkil ederek yukarı doğru çekilecek ve ölçü bu açının içinden alınacaktır.

ÖN TARAF		
TARİH :	EŞEMİ :	İST. ZOOL. MÜZESİ NO :
(BURAYA SONRADAN MÜZEDE HAYVANIN İSMİ YAZILACAK)		
Toplayanın simdiye kadar hazırladığı hayvan sayısı No	DENİZDEN YÜKSEKLİĞİ :	BULUNDUĞU YER :

ARKA TARAF		
Baş ve vücut :	in/m	YAKALANDIĞI YERİN
Kuyruk :		ÖZELLİKLERİ :
El ve ayak :		
Kulak :		

Şekil 1 : Hüviyet kâğıdının ön ve arka tarafları

Hüviyet kâğıdının arka tarafının yazılışına bir misal :

Baş ve vücut : 82 m/m

K u y r u k : 74 m/m

Arka ayak : 18 m/m

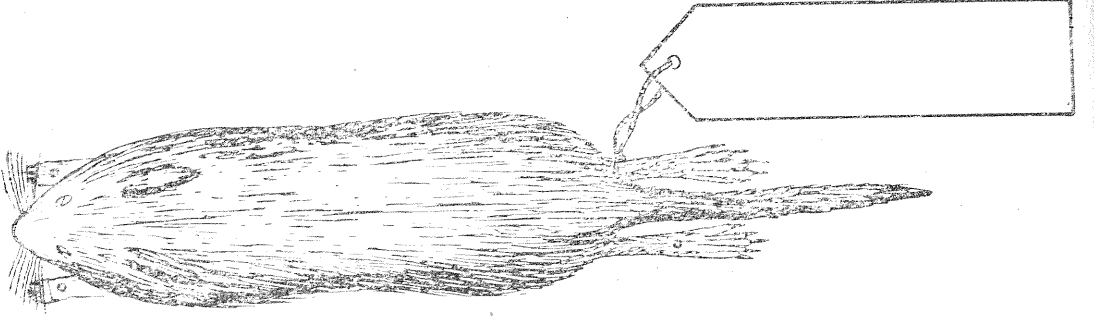
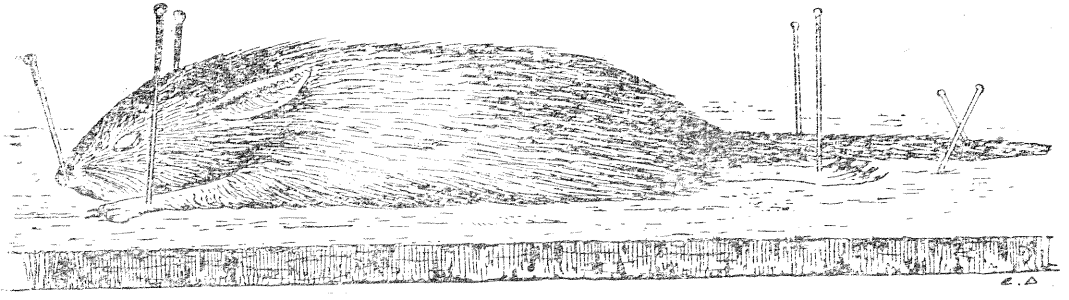
K u l a k : 9 m/m

Yakalandığı yerin özellikleri

Açık yerde, çimende yakalandı. Çok bulunur

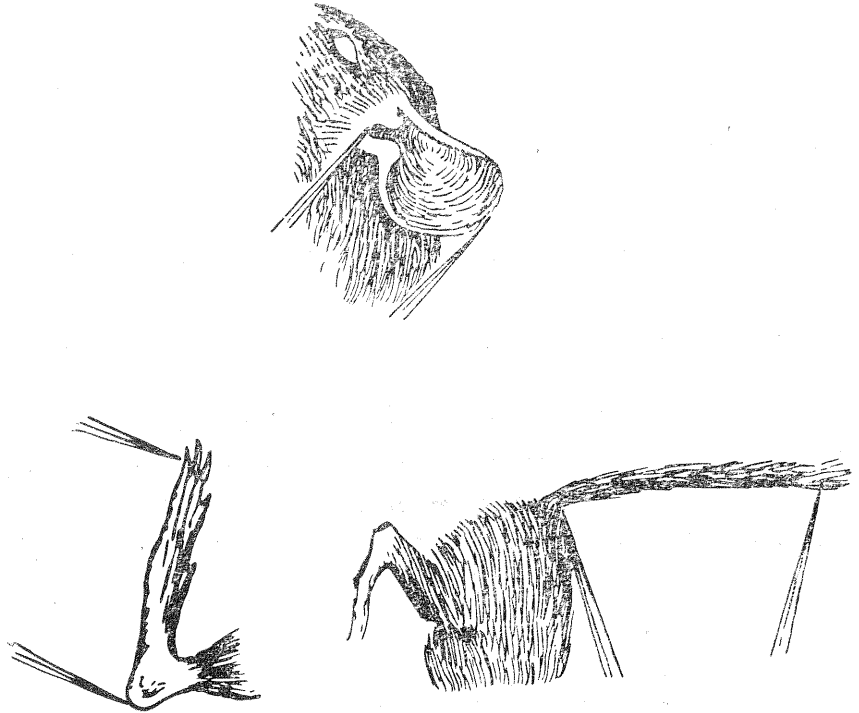
Yukarıdaki şekilde doldurulmuş Hüviyet kâğıdının öteki tarafına hüviyetin numarasının bir daha yazılması elverişli olduğu gibi, hayvanın göze çarpan hareketleri, hayvana yaşadığı yerde verilen isim ve yaşadığı muhit hali, şekli yazılır. Başka başka yerlerden malzeme geldiği için, bütün yazıların, tarih yazma şeklinin ve yazı hizasının hep yukarıdaki misal gibi olması mühimdir.

II. Anüsten göğüs kemiğine kadar hayvanın derisini kesin; ilk bir ve sonra öbür bacağına yarıktan dışarı ittirin ve sonra diz bileğinden kemiği

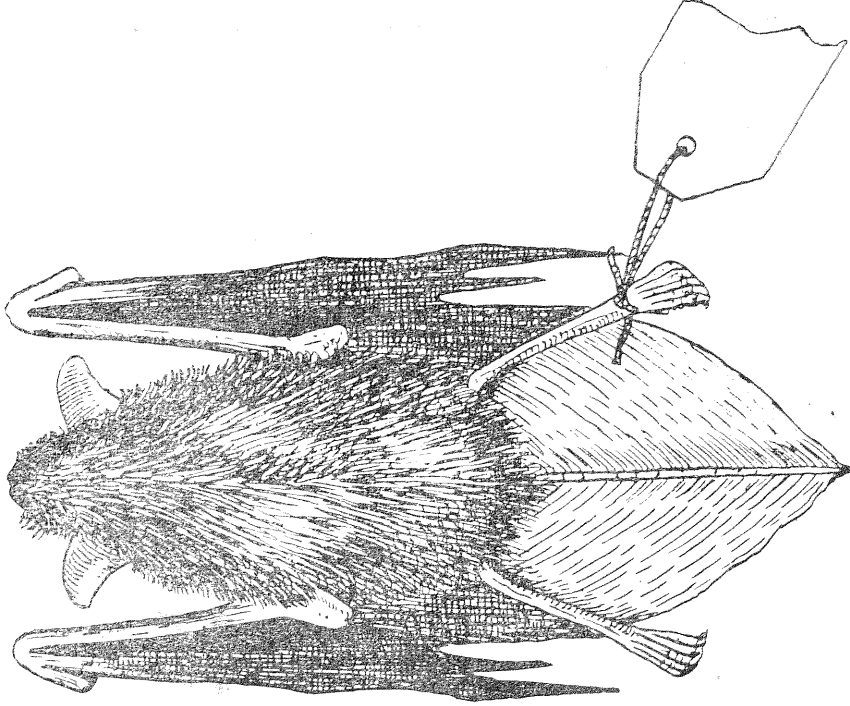
Sekil 2 : Hayvanı oturtuş şekli

kesin; en büyük kasları temizleyin; ve kuyruk kaidesi etrafındaki deriyi ayırın. Şimdi kuyruğun dibini iki parmak tırnağı arasında sıkıca tutarak omurgayı pens veya küçük bir kerpetenle dışarı çekin; sonra deriyi yavaşça öne doğru çevirin, ve böylece derisini başına kadar yüzün. Kol ke-

Sekil 3 : Kulak, kuyruk ve ayağın ölçülüşü

miklerini içeriden, bileklerden kesin, başta gözdeki derinin yırtılmamasına dikkat ederek kulakların etrafını güzelce kesin. Bu muamele yapılırken ellerinizin ve daha mühimi, postun kirlenmemesinde talâş çok işe yarar.

Şekil 4 : Yarasanın oturtuluşu

III. İçini kan, yağ ve saireyi talaşla temizleyin ve ayakla kollarının da içine girmesine çok dikkat ederek her yerini arsenikli sabunla fırçalayın. Dışardaki tüylü kısmına sakın herhangi bir zehir ve bilhassa arsenik tozu koymayın. Postu, yolda güveden korumak için, biber, naftalin kullanın.

IV. Ya derinin tersini yüzüne çevirdikten sonra, veya kabilse çevirirken karnı ve göğüs boşluğunu pamukla doldurun. Şayet deriyi tersinden yüzüne çevirirken koyarsanız, pamuğu hayvanın ağzından tutarak postu üstünden geçirin. Postu çok doldurup fazla gerilmemesine dikkat edin ve aynı zamanda, hazırladığınız öbür postları da aynı miktarda doldurmağa çalışın. En az karnından kuyruğunun ucuna kadar olan uzunlukta düz bir tel alın, lâzımsa ucunu sivriltin ve etrafına kuyruğu dolduracak kadar pamuk sardıktan sonra üzerine arsenikli sabun sürün. Bundan sonra, teli kuyruğun tâ sonuna kadar itin ve karın kısmındaki ucuyün veya pamuklara sokarak sağlamlaştırın. Kemiklerin etrafına da pamuk sararak kol ve bacaklarını da öbür pamuklara birleştirin. Artık karnını dükün, ve hüviyet kartını sağ arka ayağına, bileğinin üstüne bağlayın.

V. Postu bir parça mantar veya bir tahta üzerine koyun; ön ayaklarını öne doğru çekin ve elinin ortasından tahta veya mantara iğneleyin. Başka postlarla bir araya konulduğu zaman onlarınkine takılmaması için ellerini baş veya ensenin tâ yanına sıkıştırın. Sonra tabanlar aşağıda olmak üzere arka ayaklarını kuyruğun yanına gene ayağın ortasından tahtaya iğneleyin; hem ön ayaklarının ve hem de arka ayaklarının kururken bu ruşmaması ve parmaklarının paralel olması önemlidir.

VI. Bunlar bittikten sonra vücudun uzunluğunu bir daha eskisi gibi ölçün. Eğer şimdikiyle eskisinin arasında bir fark varsa ittirmek veya çekmekle eskisine uyar bir uzunluğa getirmeğe çalışın. İyi hazırlanmış bir postta, ilk ölçülüşle son ölçülüş arasında hiç bir fark yoktur. Post kururken, ona hayvanın asıl şeklini vermeğe çalışın. Tilki, tavşan, sıçan ve farelerin kulakları usulca arkaya yatırılır, yarasa ve sincap gibi hayvanlarda ise ya yana, ya yukarı, ya da öne doğru kıvrılır.

VII. Kafatasını öbür kısımlardan ayırın. Ait olduğu postun hüviyetini bir daha ona da yazın ve postunun numarasını koyun ve kurutun. Kuru bir iklimde bu, temizlik yapmadan bile olur ve hattâ artifisiel olarak kurutulmuş olan talaş içine konursa az temizleme ister, yeter ki göz ve beyni çıkarılmış olsun. Damağa zarar gelmemesi için dilin kesilmemesi icap eder. İklimin müsait olup olmayışına göre kafataslarını temizleyin ve mümkün olduğu kadar az dokunun, tabii ki çürümeye meydan vermemelidir. Kafatasını ya tabii, ya da sun'î bir şekilde kurutun, fakat arsenik ve onun gibi başka ilâçlar katiyen koymayın. İçinde biraz talaş ve naftalin bulunan ve karıncaların yetişemeyeceği bir yere asılı, yumuşak bir bez torba kafatasların içine konup saklanacağı en emin bir vasıtaadır.

VIII. Postlar kuruduğu zaman, sallanmasını önleyecek kadar pamuk koyarak hepsini yanyana dizin; bunu yaparken sakın yeniden kâğıda sarmayın.

Bir seyahata çıktığınız zaman yanınızda içine mantarların çivilenebileceği bir kutu bulundurun. Postlar kuruduğu zaman daha sık olarak başka bir kutuya iğnelenebilir ki bu şekilde yolda zarar görmeksizin hem kururlar hem de başka yerlere götürülüp yollanabilirler.

Kafatasları bir kutuya veya bir torbaya konur (hava girebilmesine dikkat etmelidir) veya kartların deliklerinden geçirilen bir tel veya ipin üzerine dizilirler. Hiç bir zaman paket halinde gevşek olarak sarılmamalıdır.

IX. Yarasalar aynı şekilde yüzülürler, yalnız bacaklar dizlerden olacağına kalçalardan kollar da kol bileklerinden olacağına omuzlardan kesilir. İğnelenmesi de aynı şekilde olur : İğneler el bileklerinden ve ayaklarından geçirilir. Kanatlar açılmayıp, karnını kapamıyacak bir şekilde yan taraflara katlanmalıdır. Başparmak dışarı değil, içeri veya arkaya çevrilmelidir. Arka ayaklar şekilde gösterildiği gibi biraz dışarı çekilecek ve kanatlar aynı hizada kapatılacaktır.

Her çeşit yarasadan bir kaç tane de, kabilse ispirotoya koyun (formalin kullanmayın).

Daha büyük hayvanların yüzülmesi başkadır, fakat doldurulması ve hüviyetinin yazılması aynı şekilde yapılır, yalnız 90 santimden fazlaysa, kuyruğu yana doğru kıvrılır ve vücudün yanına iğnelenir.

Başka başka mevsimlerde toplanan aynı hayvanlar çok enteresandır.

Bu hayvanların yakalanması her yerde aynı değildir : yalnız kendini bu işe veren kimse bir kaç kapana v.s. alete sahip olmalıdır. Yukarıda zikrolunan hayvanlar kapanları müsait yerlere, meselâ hayvanların geçtiği yollar üzerine, yahut fare deliklerine koymak suretile elde edilir. Toplayan yanında madenî kapanlar bulunduracağı gibi, oranın ahalisi tarafından kullanılan kapanlardan da istifade edilebilir.

SAKSILARDA YETİŞTİRİLEN ÇİÇEKLERİN BESLENMESİ

A. ATTILA

Memleketimizde çiçek yetiştirme merakı gün geçtikçe artarken bu konudaki yayımların azlığı da her gün biraz daha kuvvetle hissedilmektedir. Bir çoklarımızı daha fazla ilgilendiren, saksılarda çiçek yetiştirmektir. Bu şekil yetiştirmede bazı önemli güçlüklerle karşılaşilmektedir. Saksılarda çiçek yetiştirmede görülen başlıca hatalar şunlardır:

Eksik veya yanlış besleme, harç denilen toprağın uygunsuzluğu, sulama hataları, ılık ve havalandırmada hatalar.

«Besleme» demekle harca karıştırılan gübreden başka büyüme mevsiminde suda erimiş halde, şerbet denilen gıda maddeleri vermeyi kasdediyoruz. Bu gıdalar, organik ve kimyasal diye iki guruba ayrılan gübrelere temin edilir.

Organik gübrelerden saksı çiçeklerine verilenler bilhassa: taze sığır